C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 21rji-884/2023 Judecătoria Edineț sediul Briceni
1-23064447-03-21rji-28072023 Judecător: Aurelia Andronache

D E C I Z I E
În numele Legii

02 octombrie 2023 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,
În componența:
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Gheorghe Scutelnic
Judecătorii Viorel Pușcaș
Oleg Moraru
Cu participarea
Reprezentantului Penitenciarului nr.2 Lipcani Tatiana Caraion
Avocatului: Natalia Uncu
Translatorului Olga Gînga

a judecat în ședință publică în ordine de recurs, prin intermediul teleconferinței, recursul avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Secrieru Eugeniu declarat împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 07 iunie 2023 adoptate în limitele plângerii depuse de condamnatul Secrieru Eugeniu împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

C O N S T A T Ă:

La 05 mai 2023 în judecătoria Edineț sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Secrieru Eugeniu împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, solicitând constatarea condițiilor de detenție inumane și reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473^4 Cod de procedură penală.

Prin încheierea judecătoriei Edineț sediul Briceni din 07 iunie 2023 plângerea condamnatului Secrieru Eugeniu împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale a fost respinsă ca neîntemeiată.

Împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 07 iunie 2023 a declarat recurs avocatul Andrei Lavric în interesele condamnatului Secrieru Eugeniu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă plângerea condamnatului Secrieru Eugeniu.

În argumentarea recursului s-a invocat că, instanța nu a ținut cont de faptul că condamnatul prin plângerea înaintată nu a solicitat reducerea termenului de pedeapsă, ci doar constatarea condițiilor inumane de detenție.

La fel, consideră că instanța urma să-i acorde dreptul condamnatului de a se adresa cu acțiunea civilă sau de a-i reduce termenul din pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității stabilită prin încheierea judecătoriei Edineț sediul Briceni din 02.05.2023 conform art. 92 Cod penal.

În temeiul art. 32 alin. (2) și art. 471 alin. (3^1) Cod de procedură penală, recursul a fost examinat prin intermediul teleconferinței.

În fața instanței de recurs reprezentantul Penitenciarului nr. 2 Lipcani Tatiana Caraion a pledat pentru respingerea recursului declarat de către avocatul Andrei Lavric în interesele condamnatului Secrieru Eugeniu ca fiind nefondat.

În ședința judiciară avocatul Natalia Uncu, acționând în interesele condamnatului Secrieru Eugeniu, și însuși condamnatul Secrieru Eugeniu au pledat pentru admiterea recursului din motivele invocate în acesta.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind participanții, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți consideră necesar de a respinge recursul declarat de avocatul Andrei Lavric în interesele condamnatului Secrieru Eugeniu ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17[1]) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, Secrieru Eugeniu a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Drochia sediul ***** din 26 decembrie 2019 în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 05 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu calcularea termenului de la data intrării în vigoare a sentinței.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020 sentința Judecătoriei Drochia sediul ***** din 26.12.2019 a fost menținută fără modificări, fiind dispusă arestarea lui Secrieru Eugeniu imediat din sala de ședință.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 10 decembrie 2020 s-a constatat faptul deținerii condamnatului Secrieru Eugeniu în condiții inumane și degradante contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarului nr. 11 Bălți și în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioadele 06.07.2020 - 17.08.2020 și 05.10.2020 - 10.12.2020, fiind redus termenul pedepsei închisorii cu 20 zile, în condițiile art. 473[4] alin. (4) CPP.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 02 mai 2023 s-a înlocuit lui Secrieru Eugeniu termenul rămas neispășit de 02 (doi) ani 03 (trei) zile din pedeapsa închisorii (termenul calculat la data pronunțării încheierii) stabilite prin sentința Judecătoriei Drochia sediul ***** din 26 decembrie 2019 în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod Penal cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 (două sute patruzeci) ore.

În speță Colegiul penal reține că, prin plângerea înaintată condamnatul Secrieru Eugeniu a solicitat constatarea aflării în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fără a indica locul detenției și fără descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului.

Reținând acest fapt instanța de recurs notează că, potrivit art. 473[2] alin. (2) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenţie menţionate la alin.(1) *trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia*

instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea *(în vigoare la data examinării cauzei în fond)*.

Sub un alt aspect Colegiul penal notează că, potrivit alin. (4) al aceluiași articol, în cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul **poate solicita despăgubire în valoare bănească**.

Așadar, din interpretarea sistemică a nomelor enunțate supra Colegiul penal concluzionează că, la înaintarea plângerii referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, autorul plângerii urmează în mod obligatoriu să indice instituția penitenciară în care se deține și/sau deținut, să descrie detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, inclusiv să solicite reducerea termenului pedepsei și/sau să solicite despăgubiri în valoare bănească.

În acest context instanța de recurs notează că, sintagma *„poate”* din structura normei prevăzută la art. 473^2 alin. (4) Cod de procedură penală reprezintă un drept discreționar al condamnatului de a solicita fie reducerea pedepsei, fie atribuirea unei despăgubiri în valoare bănească, în situația în care reducerea pedepsei este imposibilă, iar instanța nu poate interveni în dreptul de alegere a condamnatului.

Sub un alt aspect Colegiul penal notează că, potrivit art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare.

Astfel, pentru ca instituția penitenciară să poată proba lipsa încălcării condițiilor de detenție, urmează inițial a fi invocate de către condamnat condițiile materiale care afectează grav drepturile ultimului. Or, din informația prezentată de administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani se constată că începînd cu data de 10.12.2020 pînă la 02.05.2023 (data eliberării din detenție) Secrieru Eugeniu a fost deținut în 9 penitenciare.

În circumstanțele descrise supra, Colegiul penal este solidar cu poziția primei instanțe privind neinvocarea de către condamnat a instituției penitenciare, nedescrierea condițiilor de detenție considerate inumane și degradante, ne indicarea perioadei detenției, și nici ne indicarea în mod expres pentru care

mecanism de compensare optează, iar instanța de judecată nu poate interveni din oficiu în alegerea condamnatului.

Tot aici Colegiul penal ține să menționeze că, prima instanță a întreprins toate măsurile necesare în vederea asigurării prezenței condamnatului Secrieru Eugeniu în ședința de judecată în vederea concretizării și/sau completării pretențiilor invocate față de instituția penitenciară, însă eforturile instanței nu s-au soldat cu succes, prin urmare, instanța corect a dispus examinarea cauzei în lipsa condamnatului.

În atare circumstanțe instanța de recurs reține că, instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Secrieru Eugeniu ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Secrieru Eugeniu declarat împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 07 iunie 2023 emise în privința lui Secrieru Eugeniu se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: Gheorghe Scutelnic

Judecătorii: Viorel Pușcaș

Oleg Moraru